

Z czego zrobiony jest Kubek? O wierszu Marii Konopnickiej

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Mapa myśli](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Teofil Lenartowicz, *Złoty kubek*, [w:] tegoż, *Lirenka*, 1855.
- Źródło: Czesław Miłosz, *Piosenka o porcelanie*, 1947.
- Źródło: Adam Naruszewicz, *Filiżanka*, [w:] .
- Źródło: Maria Konopnicka, *Kubek*.
- Źródło: Małgorzata Sokalska, *Poezja Marii Konopnickiej i pieśń*, [w:] *Czytanie Konopnickiej*, red. O. Płaszewska, Kraków 2011, s. 59.

Z czego zrobiony jest Kubek? O wierszu Marii Konopnickiej

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Jeden z najbardziej lubianych liryków Marii Konopnickiej wydaje się prosty, jednak ukryte w nim znaczenia można odczytać na wiele sposobów. Motyw zwyczajnego stołowego naczynia pojawia się także w wierszu Lenartowicza. Mimo pozornego pokrewieństwa treści, jakie w pierwszej chwili może sugerować podobieństwo obu tytułów, *Kubek* oraz *Złoty kubek*, te pochodzące z różnych epok utwory opowiadają odmienne historie. Kubek może być symbolem miłości i samotności, a także wyrazem marzenia lub dziecięcej tęsknoty. Codzienne przedmioty, tak jak codzienne sytuacje, niosą ze sobą uniwersalne przesłanie, ponieważ to w nich realizują się ludzkie losy.

Twoje cele

- Przeanalizujesz wiersz Konopnickiej *Kubek*.
- Określisz funkcje środków stylistycznych w utworze.
- Zestawisz wiersze Konopnickiej i Lenartowicza, porównując symbolikę i wymowę utworów.

Przeczytaj

Okoliczności powstania wiersza *Kubek*

Maria Konopnicka (1842-1910) jest znana przede wszystkim jako nowelistka społeczna. Taki pryzmat interpretacyjny oddala czytelnika od percepcji innych, równie ważnych obszarów działalności literackiej autorki *Roty*. To zjawisko podsumowuje dr hab. Małgorzata Sokalska:

Dziewiętnastowieczny dwór w Bronowie. Należał do Wawrzyńca Konopnickiego – ojca Jarosława, męża pisarki, która zamieszkała tam w 1862 roku, mając 20 lat. Obecnie w budynku znajduje się Muzeum Marii Konopnickiej

Źródło: domena publiczna.

” Małgorzata Sokalska

Poezja Marii Konopnickiej i pieśń

Jak wskazują badacze, wyróżnić
można trzy odrębne nurty
poetyckie, w których realizuje się

twórczość liryczna Konopnickiej.
Pierwsze dwa wydają się
całkowicie skupiać dzisiejszą
uwagę czytelniczą, są
eksploatowane przez programy
szkolne i wpływają na budowanie
niezbyt atrakcyjnego wizerunku
poetki, ograniczającej funkcję
uprawianej sztuki wyłącznie do
ram działalności
społecznikowskiej, ideologicznej.

W tych grupach lokują się pełne
buntu przeciw zastanej
rzeczywistości teksty propagujące
ideologię pozytywistyczną, a obok nich epicko-[naturalistyczne](#)
obrazki. Powszechnej lekturze umyka natomiast, pograżając się
w niepamięci, Konopnicka jako twórczyni wierszy lirycznych,
inspirowanych pieśnią ludową. Muzyczność tekstów należących do
tej grupy realizuje się zarówno na poziomie warstwy brzmieniowej,
jak i tematycznej.

Źródło: Małgorzata Sokalska, *Poezja Marii Konopnickiej i pieśń*, [w:] *Czytanie Konopnickiej*, red. O. Płaszewska, Kraków 2011, s. 59.

Portret Marii Konopnickiej fot. Leopold Bude

Źródło: domena publiczna.

Wiersz *Kubek* jest przykładem liryki miłosnej w dorobku Marii Konopnickiej. Pierwotnie ukazał się w czasopiśmie *Echo Muzyczne, Teatralne i Artystyczne* (1891), a potem w tomiku *Pieśni bez echa* (1896). Utwór ujawnia nie tylko umiejętności poetyckie pisarki, ale także jej inspiracje twórcze.

Z czego zrobiony jest kubek?

” Maria Konopnicka

Kubek

Z jednego kubka ty i ja
Piliśmy onej chwili,
Lecz że nam w wodę padła łza,
Więc kubek my rozbili.

I poszli w świat, i poszli w dal,
Osobną każde drogą,
Ani nam szczątków onych żal.
Co zrosnąć się nie mogą...

Dziś, kiedy w skwary znojnych susz
Samotne kroki niosę,
Gwiazdy mi jasne z złotych [kruż](#)
Podają srebrną rosę.

Lecz wiem, że w żadnej z gwiazdnych czasz
Nie znajdzie się ochłoda,
Jaką miał prosty kubek nasz,
Gdzie były łzy – i woda.

Źródło: Maria Konopnicka, *Kubek*.

Z czego był zrobiony kubek? Właściwie niewiele o tym wiadomo. Był prosty i zapewne kruchy, skoro pozostały po nim tylko szczątki

” Co zrosnąć się nie mogą.

A ponieważ naczynie to zostało kontrastowo zestawione z niebiańskimi dzbanami

” Gwiazdy mi jasne z złotych kruż
Podają srebrną rosę,

– to można wnioskować, że ów kubek nie był szczególnie wartościowy – ot, taki sobie zwyczajny kubek, przedmiot codziennego użytku. A jednak musiało w nim być coś niezwykłego, skoro wspomina się go tutaj z taką czułością, a w zakończeniu wiersza pojawia się wręcz przekonanie, że w całym domu nie ma równie cennego naczynia.

Sens dociekań wyjaśnia się już w pierwszej strofie:

” Z jednego kubka ty i ja
Piliśmy onej chwili.

Nie jest zatem istotny wygląd tego przedmiotu, ani nawet jego wartość użytkowa, znaczenie zyskuje natomiast to, że kubek jest elementem łączącym dwoje ludzi. Piją wodę z tego samego naczynia, razem, w tej samej chwili. Tym sposobem zwyczajny kubek staje się symbolem wyjątkowego spotkania dwojga osób. Jego rozbicie kojarzy się z utratą czegoś ważnego i głębokiego. Naczynie okazuje się niezwykle kruche, tak jak miłość, którą łatwo zaprzepaścić.

Wpływ folkloru oraz twórczości Teofila Lenartowicza

W tę jednolitą poetycką tkanę Konopnicka umiejętnie wtopiła elementy wywiedzione z tradycji ludowej. Poetkę inspirowała prostota ludowych [przyśpiewek](#), choć pozostawała ona także pod wyraźnym wpływem wielkich tradycji literackich. Jednym z mistrzów Konopnickiej był niewątpliwie [Teofil Lenartowicz](#). Autentyczna szczerść i prostota wierszy tego romantycznego poety, jak również kreowany przez niego obraz łaskawej i kochającej przyrody, która otacza człowieka swą opieką na dobre i złe, doczekały się prób kontynuacji w twórczości Konopnickiej.

Zespół folklorystyczny na scenie podczas Międzynarodowego Festiwalu Folkloru

Źródło: Józef Burszta, dostępny w internecie: commons.wikimedia.org, licencja: CC BY-SA 3.0.

Aby to lepiej zrozumieć, warto przywołać fragment wiersza Lenartowicza pod znamienym tytułem *Złoty kubek*:

” Złotniczeńku, zrób mi kubek,
Tylko proszę, zrób mi ładnie.
Zamiast uszka ptasi dzióbek,
Moją matkę zrób mi na dnie,
A po brzegach naokoło
Liść przeróżny niech się świeci,
A po bokach małe sioło,
A na spodku małe dzieci.

Cały wiersz to prośba ubogiego sieroty, o to, aby ze złotych jabłek otrząśniętych przez aniołów ze złotej jabłoni wprawny rzemieślnik wykonał niezwykle cacko. Chodzi o kubek, który ma być złoty i bogato zdobiony, co wydaje się różnić go od prostego, zwyczajnego naczynia z wiersza Konopnickiej.

A jednak to nie złoto miało stanowić o wartości naczynia. Pojawia się ono raczej jako znak cudownej bliskości Boga. Kubek wykonany z tajemniczej jabłoni miał bowiem powstać dzięki anielskiej interwencji, jako wyraz ich dobroci dla maluczkich. Również zdobiące go ornamenty nie były zwykłym popisem artystycznego kunsztu, ale życzliwości Boga dla naiwnych pragnień dziecka. Co więcej, wzory i malunki na kubku miały utrwalić to, co składa się na mały świat wiejskiego chłopca: matkę, ptaszki, liście, inne dzieci. Proste to zatem ozdoby, ale ich wartość tkwi nie w zewnętrznym kształcie, ale w szczerych emocjach. Niewinność i szczerłość dziecięcych marzeń czyni ten kubek godnym, aby pili z niego

” Sam pan Jezus i anieli,
I Maryja, i dziewice.

Słownik

folklor

(ang. *folk-lore* – wiedza ludu) – wieloskładnikowa forma ludowej kultury symboliczno-artystycznej. Wyodrębnia się folklor słowny, muzyczny, taneczny, widowiskowy, a także plastyczny; przekazy folklorystyczne jako dominujące są typowe dla społeczności pierwotnych i plemiennych; problematykę folkloru łączy się ze specyfiką światopoglądu potocznego, niewyspecjalizowanego, charakteryzującego się spontanicznością ekspresji, alternatywnością wzorów i norm zachowań

naturalizm

(fr. *naturalisme*) – prąd literacki powstały w drugiej połowie XIX wieku wykorzystujący osiągnięcia nauk przyrodniczych, często operujący silnymi środkami wyrazu, niestroniący od szczegółowego opisywania scen drastycznych, ukazujący ludzi jako organizmy biologiczne

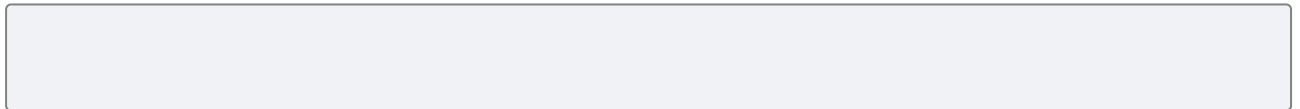
przyśpiewka

(ang. *refrain*) – rodzaj pieśni ludowej wykonywanej podczas tańca; często improwizowana, treścią dostosowana do okoliczności

Mapa myśli

Polecenie 1

Wysłuchaj audiobooka, a następnie na podstawie zebranych informacji uzupełnij mapę myśli o inne środki, które stylizowały wiersz Konopnickiej na ludową przyśpiewkę.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/Pstw1G4KN>

Maria Konopnicka

Kubek

Z jednego kubka ty i ja

Piliśmy onej chwili,

Lecz że nam w wodę padła łza,

Więc kubek my rozbili.

I poszli w świat, i poszli w dal,

Osobną każde drogą,

Ani nam szczątków onych żal.

Co zrosnąć się nie mogą...

Dziś, kiedy w skwary znojnych susz

Samotne kroki niosę,

Gwiazdy mi jasne z złotych kruz

Podają srebrną rosę.

Lecz wiem, że w żadnej z gwiezdnych czasz

Nie znajdzie się ochłoda,

Jaką miał prosty kubek nasz,

Gdzie były łyzy – i woda.

Polecenie 2

Przeczytaj wiersz Teofila Lenartowicza. Stwórz własną mapę myśli, w której wskażesz cechy folklorystyczne *Złotego kubka*, którymi inspirowała się Maria Konopnicka.

” Teofil Lenartowicz

Złoty kubek

W szczerym polu na ustroni
Złote jabłka na jabłoni,
Złote liście pod jabłkami,
Złota kora pod liśćiami.
Aniołowie przylecieli
W porankową cichą porę:
Złote jabłka otrząsnęli,
Złote liście, złotą korę.

Nikt nie wiedział w całym świecie,
Ludzkie oczy nie widziały,
Tylko jedno małe dziecko,
Małe dziecko z chatki małej.
Pan Bóg łaskaw na sierotę,
Przyleciała znad strumyka,
Pozbierała jabłka złote,
Zawołała na złotnika:
– Złotniczeńku, zrób mi kubek,
Tylko, proszę, zrób mi ładnie.
Zamiast uszka ptasi dzióbek,
Moją matkę zrób mi na dnie,
A po brzegach naokoło
Liść przeróżny niech się świeci,
A po bokach małe sioło,

A na spodku małe dzieci.
– Ja ci zrobię złoty kubek
I uleję wszystko ładnie:
Zamiast uszka ptasi dzióbek,
Twoją matkę zrobię na dnie;
A po brzegach naokoło
Liść przeróżny się zaświeci,
A po bokach małe sioło,
A pod spodem małe dzieci.

Ale czyjeż ręce, czyje,
Będą godne tej roboty?
Ale któż się nim napije,
Komu damy kubek złoty?
Kto się w dłonie wziąć ośmieli,
W złotym denku przejrzyć lice?

– Sam Pan Jezus i anieli,
I Maryja, i dziewice.
Złotniczeńku, patrz weselej,
Czemu twoje w łzach źrenice?
Sam Pan Jezus i anieli,
I Maryja, i dziewice.

Źródło: Teofil Lenartowicz, *Złoty kubek*, [w:] tegoż, *Lirenka*, 1855.

Słownik

jamb

w wierszu sylabotonicznym każdy wers powtarza regularnie ten sam układ sylab i akcentów; jego miarą jest stopa, czyli najmniejsza jednostka rytmiczna, składająca się z 2, 3 lub 4 sylab, z których jedna jest akcentowana; w polskiej wersyfikacji występuje sześć rodzajów stóp; jedną z nich jest jamb – układ dwóch sylab z akcentem przypadającym na drugą z nich; sylabotonizm ukształtował się w poezji romantycznej; jego rytmiczność sprzyja melodyjności, ale też prowadzi niekiedy do monotonii

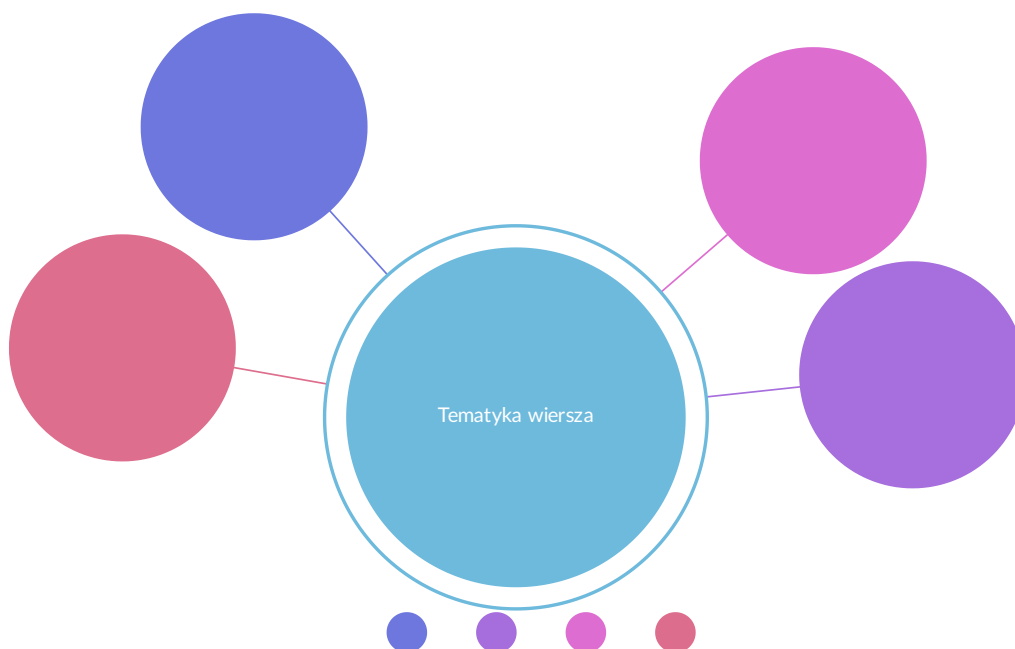
Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Jakie tematy podejmuje w swoim wierszu Maria Konopnicka? Wpisz w mapę myśli swoje propozycje.

Ćwiczenie 2

Zwróć uwagę na formy gramatyczne użyte w wierszu. Zaznacz właściwą odpowiedź.

- ☐ W wierszu wyraźnie oddzielono formy żeńskie od męskich.
- ☐ W wierszu istotne znaczenie ma liczba gramatyczna.
- ☐ W wierszu istotne znaczenie mają użyte rodzaje gramatyczne.

Ćwiczenie 3

Uzasadnij udzieloną odpowiedź w poprzednim ćwiczeniu. Wyjaśnij funkcjonalność użytych form gramatycznych.

Ćwiczenie 4

Która z poniższych interpretacji cytatu jest adekwatna? Zaznacz właściwe odpowiedzi.

[...] w żadnej z gwiazdnych czas

Nie znajdzie się ochłoda,

Jaką miał prosty kubek nasz,

Gdzie były łzy – i woda.

☐ trzeba dążyć do stanu, w którym będzie funkcjonowało tylko szczęście

☐ szczęście musi istnieć wraz z cierpieniem

☐ łza przestaje tu być przyczyną zniszczenia młodzieńczej idylli, staje się niejako jej warunkiem

☐ świat składa się z przeciwieństw

☐ miłość nierozdzielnie wiąże się z bólem

Ćwiczenie 5

Co się takiego stało, że kubek przestał służyć przedstawionej w wierszu parze?

Wyjaśnij, jakie znaczenie ma łza dla kochanków. Posłuż się odpowiednimi cytatami.

Ćwiczenie 6

Wyjaśnij, dlaczego rozbity kubek miał tak duże znaczenie dla świadomości kochanków.

Ćwiczenie 7

Wysłuchaj wiersza Adama Naruszewicza *Filiżanka*. Rozstrzygnij, czy figura naczynia została w sposób metaforyczny użyta w ten sam sposób, jaki zastosowała Maria Konopnicka.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/Pstw1G4KN>

Adam Naruszewicz

Filiżanka

Czy do poprawy pomaga odmiana?

Czy mię życzliwość moja słodko zwodzi?

Ledwoś, filiżanko, odmieniła pana,

Nowa się w tobie cale piękność rodzi:

Błysnęły jaśniej twe farby i wdzięki,

Skoroś się pani mej dotknęła ręki.

[...] Nie trzeba mieszać do napoju potem

Zamorskich przypraw, które Indy rodzą:

Usta jej lipcem, usta kandyzbrotem,

I same cierpkie piotuny osłodzą.

Gdzie one były, kto postawi swoje,

Boskie wypijać będzie mniemał zdroje.

Ćwiczenie 8

Przeczytaj wiersz Czesława Miłosza *Piosenka o porcelanie*. Zestaw symbolikę naczyń z tą, którą zaprezentowała Konopnicka w swoim wierszu. Weź pod uwagę czas powstania utworów.

” Czesław Miłosz

Piosenka o porcelanie

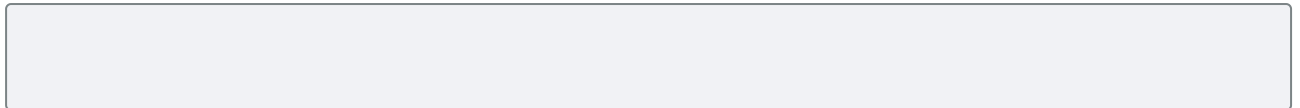
Różowe moje spodeczki,
Kwieciste filiżanki,
Leżące na brzegu rzeczki
Tam kędy przeszły tanki.
Wietrzyk nad wami polata,
Puchy z pierzyny roni,
Na czarny ślad opada
Złamanej cień jabłoni.
Ziemia, gdzie spojrzysz, zaślana
Bryzgami kruchej piany.
Niczego mi proszę pana
Tak nie żal jak porcelany.

Zaledwie wstanie jutrzeńka
Ponad widnokrąg płaski
Słychać gdzie ziemia stęka
Maleńkich spodeczków trzaski.
Sny majstrów drogocenne,
Pióra zamarzłych łabędzi
Idą w ruczaje podziemne
I żadnej o nich pamięci.
Więc ledwo zerwę się z rana
Mijam to zadumany.

Niczego mi proszę pana
Tak nie żal jak porcelany.

Równina do brzegu słońca
Miazgą skorupiek pokryta.
Ich warstwa rześko chrupiąca
Pod mymi butami zgrzyta.
O świecidełka wy płone
Co radowałyście barwą
Teraz ach zaplamione
Brzydką zakrzepłą farbą.
Leżą na świeżych kurhanach
Uszka i denka i dzbany.
Niczego mi proszę pana
Tak nie żal jak porcelany.

Źródło: Czesław Miłosz, *Piosenka o porcelanie*, 1947.

Dla nauczyciela

Autor: Maria Gniłka-Somerlik

Przedmiot: Język polski

Temat: Z czego zrobiony jest Kubek? O wierszu Marii Konopnickiej

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.;

2) rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (fantastyczną, symboliczną, mimetyczną, realistyczną, naturalistyczną, groteskową);

4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę,

eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje;

5) interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;

10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;

13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;

14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;

16) rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych;

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:

9) stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji;

4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

1) stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły -bym, -byś, -by z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń -ji, -ii, -i ; zapisu przedrostków roz-, bez-, wes-, wz-, ws-; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (a, ę) oraz połączeń om, on, em, en ; pisowni skrótów i skrótowców;

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

IV. Samokształcenie.

1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska;

2. porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach;

Lektura uzupełniająca

21) Maria Konopnicka, wybór wierszy;

Zakres rozszerzony

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

II. Kształcenie językowe.

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

2) rozpoznaje prozodyczne elementy stylu: akcent, intonacja, dynamika, rytmizacja i określa ich funkcje w tekście;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Cele operacyjne. Uczeń:

- przedstawia zainteresowanie Konopnickiej twórczością folklorsytyczną;
- analizuje środki stylistyczne użyte w wierszu *Kubek* służące folkloryzacji utworu;
- zestawia wiersz *Kubek* z innymi utworami, które podejmują symbolikę naczynia;
- wyjaśnia symboliczny sens przedstawiony w wierszu Konopnickiej.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- dyskusja;
- pokaz.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Faza wprowadzająca

W fazie wprowadzającej nauczyciel może przedstawić uczniom reprinty, fotografie naczyń służących do picia z różnych epok (np. z zasobów wybranego muzeum sztuki użytkowej). Może mieć to praktyczne i dodatkowe zastosowanie przy analizowaniu wiersza Naruszewicza w jednym z ćwiczeń w sekcji „Sprawdź się”. Po ogólnoklasowej dyskusji na temat wrażeń estetycznych, nauczyciel informuje uczniów, że lekcja będzie poświęcona wierszowi *Kubek* Marii Konopnickiej. Prezentuje „Wprowadzenie” do lekcji, jej cele i zapisuje temat na tablicy.

Faza realizacyjna

Uczniowie zapoznają się z treścią sekcji „Przeczytaj” oraz z multimedium („Mapa myśli”). Po zapoznaniu się z wierszami Konopnickiej i Lenartowicza wykonują polecenia przyporządkowane do multimedium. Następnie nauczyciel przydziela ćwiczenia z sekcji „Sprawdź się” parom uczniowskim. Przy realizacji ćwiczenia 7. uczniowie mogą posłużyć się informacjami na temat wyglądu porcelany za czasów oświeceniowych. Po wykonanej pracy uczniowie prezentują jej wynik.

Faza podsumowująca

W fazie podsumowującej nauczyciel proponuje uczniom kreatywną zabawę. Każdy z uczniów pisze tekst (wiersz, prostą rymowaną, komiks, list itd.), w której wyjaśnia, dlaczego kubek, z którego najczęściej pije stanowi taką wartość i czy posiadanie go ma znaczenie symboliczne. Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują swoje prace twórcze.

Materiały dodatkowe:

- Jan Boculewski, *Maria Konopnicka*, Warszawa 1978.
- Pelagia Bojko, *Kraj lat dziecinnych w poezji Lenartowicza: motywy i obrazy*, Piotrków Trybunalski 2014.

Wskazówki metodyczne

- Uczniowie mogą wykorzystać multimedium „Mapa myśli” do przygotowania się do lekcji powtórkowej.